



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 398/24
1.4.2026. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Наташе Петричевић Милисављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Петровић адвокат из Београда, Десанке Максимовић 21/5, против тужених Милована Станића - одговорног уредника "INTERNET PORTAL INFORMER", Београд, Булевар Пеке Дапчевића 17 и "Инсајдер тим" д.о.о. Београд - издавача медија "INTERNET PORTAL INFORMER", са седиштем у Београду, Булевар Пеке Дапчевића број 17, чији је заједнички пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из Београда, Македонска 28, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 291/23 од 10.6.2024 године, у седници већа одржаној дана 1.4.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 291/23 од 10.6.2024 године, и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 291/23 од 10.6.2024 године, првим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезани тужени Милован Станић и "Инсајдер тим" д.о.о. Београд да као солидарни дужници исплате тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа насталих због објављивања информација на интернет порталу "Informer.rs." под насловом: "ДЕЛА И ... СВЕ ГОВОРЕ, А ЛЈУДИ ...! ...: ... се једино у ... разуме, и то боље од било кога" од дана ... године, износ од 40.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 10.6.2024. године до исплате, а другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу преко досуђеног за износ од још 100.000,00 динара са законском затезном каматом од 10.6.2024. године, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезани су тужени да као солидарни дужници тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 43.000,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужени су побијали првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11...10/23 др. закон), у првом и трећем ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено су тражили.

Испитујући правилност побијане пресуде, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да је жалба тужених основана.

Према утврђеном чињеничном стању, на интернет порталу “Informer.rs.” чији је издавач тужени “Инсајдер тим” д.о.о. Београд – Стари Град, а тужени Милован Станић одговорни уредник интернет портала, дана ... године, објављен је текст под насловом: “ДЕЛА И ... СВЕ ГОВОРЕ, А ЛЈУДИ...! ...: ... се једино у ... разуме, и то боље од било кога”, са поднасловом: “... данас даје предлоге, износи своје жеље и жељице, ...! Одувек је овај ... био препознатљив по “...” и “...” предлозима од његових ..., написала је ..., ... у свом саопштењу које преносимо у целости”. У тексту је наведено: “Као онда када је истакао да решење за питање ..., ни мање ни више, него у ...! Да човек просто дође у ситуацију да не верује сопственим ушима! Толико доза неозбиљности и неодговорности се не виђа! Сада је већ свима јасно да ... нити ишта зна нити разуме. Његово је да, ..., изнесе оно што је добио као задатак – написано на папиру! Јер, да је ишта умео и знао не би себи дозволио да ... као ...: ... и Додуше, тај се једино разуме, и то боље од било кога. О томе би могао сатима да говори, све из личног искуства! Грађани Србије су давно видели шта су намере ...: власт и паре!...Једно је сигурно – више пута је ... заједно са ... покушао да манипулише народом. Али безуспешно!... ”. Тужени су у тексту без измена и допуна пренели саопштење објављено на сајту ... године. У време објављивања спорног текста тужилац је био народни посланик и ...

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са члановима 5 став 1, 9 став 1 и 2, 15 став 1, 79 став 1 и 2, 80 став 1 и 2, 82 став 1 и 2 тачке 1 - 11, 101, 103, 112, 113, 114, 115, 117, 120 и 128 став 1, 2, 3 и 4 Закона о јавном информисању и медијима (“Службени гласник РС”, број 83/14 и 58/15) оценио да је слобода изражавања граница права на част и углед, али исто тако правом на част и углед ограничена је слобода изражавања, те да сукоб између тих права и слобода изражавања постоји управо када се објављеном информацијом нарушава нечија част или углед, као и да је право и дужност медија да информишу јавност о догађајима о којима јавност има оправдан интерес да зна, а јавност има интерес да буде истинито, потпуно и благовремено обавештена о питањима од јавног значаја и медији имају дужност да то право поштују. Оценио је да изнете констатације – тврдње у предметном наслову и тексту код просечног читаоца могу да изазову негативну оцену онога на кога се та информација односи и представљају недопуштену информацију. Првостепени суд је оценио да се у тексту преноси саопштење ..., које садржи негативне формулације о тужиоцу, јер је означен као “..., који ништа не зна и не разуме”, “...”, којима се тужилац као активни политичар ставља у негативан контекст и исте нарушавају његову част и углед, приказујући тужиоца као особу која поступа по налогу страних политичких актера, за које тврдње тужени нису доставили доказе. Оценио је да је у наслову и тексту тужилац представљен као ... и “...”, “...”, па је закључио да је означен као неко ко се лажно представља јавности и да изнете тврдње изазивају крајње негативну оцену онога на кога се односе. Иако су тужени верно пренели саопштење ..., постајала је обавеза да са дужном новинарском пажњом провере веродостојност, односно истинитост и потпуност информација које су пренели, коју пажњу нису показали у конкретном случају, већ су олако преузели негативне информације о тужиоцу. Преношење текста из

другог извора, без навођења да су исте преузете из другог медија ни на који начин не може ослободити тужене одговорности за објављивање недопуштених информација којима се повређују права личности тужиоца, јер су тужени били дужни да са пажњом примереном околностима провере њихово порекло, истинитост и потпуност и одговарају на исти начин као да је информација потекла од њих. У конкретном случају, новинари пре објављивања спорног текста, а ради провере предметних информација нису контактирали тужиоца и нису доказали да су исте тачне и проверене, па како добијене информације нису проверавали и исте поткрепили одговарајућим материјалним доказима, већ су објавили нетачне и непотпуне информације, то су по оцени првостепеног суда тужени поступили супротно дужности новинарске пажње. Првостепени суд је оценио да тужилац, као народни посланик активно учествује у политичким дешавањима, те да мора да поднесе јавну критику која се односи на његову функцију, али је закључио да изнети наводи у спорном тексту превазилазе границе допуштене критике код чињенице да су објављене информације лезионо подобне да повреде достојанство личности тужиоца и не баве се прихватљивом критиком јавног деловања тужиоца, па је закључио да се изношење таквих информација не може правдати постојањем јавног интереса нити се садржином таквог текста доприноси остваривању сврхе јавног информисања у демократском друштву, као ни јавној расправи у јавном интересу.

Одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа и права на приватност првостепени суд је применом критеријума из члана 200 Закона о облигационим односима, имајући у виду све субјективне и објективне околности конкретног случаја, и то какав је значај објављивања спорног текста и информација садржаних у истом, чињеницу да се тужилац није одазвао позиву суда ради давања исказа и да интензитет повреде права односно напада на повређено добро није могуће утврдити, али да интензитет и трајање душевних болова које оштећени претрпи објављивањем неистините или непотпуне информације није потребно посебно утврђивати, јер је сама чињеница да текст садржи лезионо подобне информације довољна за досуђивање накнаде нематеријалне штете, при чему је имао у виду и то да тужилац није тражио објављивање одговора/деманција, па је закључио да правична новчана накнада нематеријалне штете због повреде части у угледа износи 40.000,00 динара. На досуђен износ накнаде нематеријалне штете првостепени суд је у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима тужиоцу досудио законску затезну камату почев од дана пресуђења 10.6.2024. године до исплате.

Међутим, оваква првостепеног суда за сада се не може прихватити као правилна, јер је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, на коју се жалбом тужених основано указује, пошто не садржи разлоге о свим битним чињеницама, а разлози који су дати су нејасни, недовољни и противречни да би се оправдало правно становиште на коме је побијана одлука заснована, а такође због погрешне примене материјалног права чињенично стање је остало непотпуно утврђено.

Достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на која се односи информација правно је заштићено према члану 79 Закона о јавном информисању и медијима. Право на част и углед је право на поштовање људске личности и угледа које то лице ужива у средини у којој живи и ради. До повреде овог права долази када

објављена информација поседује лезиону способност – способност да се нанесе штета, а у случају повреде права на част и углед, право на накнаду нематеријалне штете може бити остварено уколико је повреда проузроковала душевне патње које оправдавају досуђивање правичне новчане сатисфакције.

Првостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања, применом одредби Закона о јавном информисању и медијима, на основу наслова и садржине спорног текста без страначког исказа тужиоца закључио да је тужилац претрпео душевне болове, јер су у конкретном случају пренете информације увредљивог садржаја (саопштење представника једне политичке партије), с обзиром да тужиочево право на накнаду нематеријалне штете на име повреде достојанства личности може бити утврђено иако није саслушан током поступка, имајући у виду начин на који су изнете тврдње, како је тужилац означен и његову улогу у теми којом се текст бави у контексту целог чланка.

По оцени Апелационог суда, тужиочево право на накнаду нематеријалне штете због повреде части и угледа поред чињенице да су у тексту наведене нетачне информације зависи од тога да ли је повреда проузрокована последицом у виду душевних патњи које оправдавају признавање правичне новчане накнаде. Према стању у списима, тужилац ради саслушања није приступио на два заказана рочишта, па је првостепени суд отклонио извођење тог доказа и досудио тужиоцу накнаду нематеријалне штете наводећи да правична накнада у виду душевних болова произлази из чињеница утврђених у поступку. Међутим, сама чињеница да су у спорним текстовима наведене нетачне информације које су могле да повреду част и углед тужиоца по оцени овог суда није довољна за досуђивање накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, већ је потребно да буду испуњени и други услови, и то лична погођеност тужиоца, да је повреда проузрокована последицом у виду душевних патњи које оправдавају признавање правичне новчане сатисфакције, односно да је повреда таквог интензитета да је код оштећеног изазвала душевне болове. У том смислу, ове околности се утврђују у односу на личност оштећеног као субјекта информације и конкретне последице коју је информација произвела у његовој личној и друштвеној сфери, због чега је од значаја саслушање самог тужиоца као парничне странке. Наиме, саслушање тужиоца од утицаја је и на чињенице које се односе на штетне последице спорног текста везане за углед тужиоца који је раније уживао у својој средини и однос средине према њему после објављивања истог које би суд могао да утврди једино из исказа тужиоца приликом његовог саслушања.

Осим тога, право на новчану накнаду штете у смислу члана 112 Закона о јавном информисању и медијима не зависи од других правних средстава која оштећеном лицу стоје на располагању, већ представља самостални захтев у односу на утврђење да је објављивањем информације неко право повређено и досуђује се лицу које због објављивања забрањене информације трпи штету. Међутим, степен повреде, као и висина правичне накнаде не може се утврдити без саслушања оштећеног - тужиоца, у својству парничне странке, што је нужан доказ да би на основу непосредног саслушања суд могао да оцени и утврди да ли је странка која потражује овај вид нематеријалне штете заиста и претрпела душевни бол, као и интензитет истог, да ли је дошло до повреде угледа и части и уколико јесте у чему се она састоји. Право на

накнаду штете услед објављивања нетачне, непотпуне или друге информације чије је објављивање забрањено Законом о јавном информисању остварује се у складу са општим прописима, а према одредби члана 200 Закона о облигационим односима правична новчана накнада нематеријалне штете досуђује се када суд нађе да околности случаја, а нарочито јачина душевних болова и њихово трајање то оправдава. Чињеница да су у спорним текстовима наведене нетачне информације које су могле да повреду част и углед тужиоца није довољан услов за признавање накнаде нематеријалне штете, већ је потребно да буде испуњен и други услов, односно да је повреда проузрокована последицом у виду душевних патњи које оправдавају признавање правичне новчане сатисфакције.

Са изложеног, побијана пресуда је морала бити укунута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном суђењу, првостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано овим решењем, тако што ће полазећи од доказних предлога странака, у циљу правилног утврђења повреде личног добра тужиоца, поуздано и правилно утврдити све битне чињенице од значаја за доношење правилне одлуке о накнади нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа, при чему ће имати у виду да се битне чињенице у погледу јачине и дужине трајања душевних болова могу утврђивати само доказним средством – саслушањем странака, у конкретном случају тужиоца на начин како је то прописано одредбом члана 276-282 Закона о парничном поступку, а не на основу чињеничних навода тужбе и писане изјаве тужиоца, па ће правилном оценом свих изведених доказа и правилном применом материјалног права донети нову, правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати довољне, јасне и образложене разлоге.

На основу изложеног применом члана 391 став 1 и 392 став 2 у вези са чланом 387 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци овог решења.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у трећем ставу изреке побијане пресуде у складу са одредбом члана 401 тачка 3 у вези са чланом 165 став 3 Закона о парничном поступку, јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија

Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић